

LUTHEROVA DEKÁDA 2012

Zákon a evanjelium

7. Rozlišovanie zákona a evanjelia

*„Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého srdca, z celej duše, z celej sily a z celej mysle, a svojho blížneho ako seba samého.
Lebo tak Boh miloval svet, že svojho jednorodeného Syna dal, aby nezahynul, ale večný život mal každý, kto verí v Neho.“ (L 10, 27; J 3,16)*

Rozlišovanie medzi zákonom a evanjeliom je srdcom zvesti slova Božieho a evanjelického porozumenia Písmu svätému. Zároveň je to niečo, čo je mnohokrát podceňované a zabúdané pri rôznych výkladoch, kázňach slova Božieho. Ako zborový farár si čím ďalej viac uvedomujem, aké potrebné je rozlišovať medzi zákonom a evanjeliom a zároveň vedieť správne použiť zákon a správne použiť evanjelium. Zákon a evanjelium sú úzko prepojené, je medzi nimi hlboký súvis a zároveň je nesmierne dôležité a potrebné medzi nimi rozlišovať a nemiešať ich navzájom. Už samotná konfirmačná príručka (M. Hvozd'ara: Verím a sľubujem) nám jasne hovorí, že: „Zákon a evanjelium patria nerozlučne k sebe, a to aj napriek tomu, že je medzi nimi zreteľný rozdiel.“

Samotné slová Pána Ježiša z dvoch známych evanjeliových biblických textov nám jasne zjavujú Boží zákon a Božie evanjelium. Oba sa nazývajú „sumou“. Suma zákona je vlastne zhrnutím základnej Božej vôle, ktorú má s každým človekom. Boží prikaz, Božia vôľa pre človeka, ktorá je zhrnutá v L 10, 27 je teda: „Milovať budeš Pána, svojho Boha, z celého srdca, z celej duše, z celej sily a z celej mysle, a svojho blížneho ako seba samého.“ Na druhej strane vieme, že milovať Boha, nájsť cestu k Nemu je pre hriešneho človeka nemožné, pokiaľ sa mu sám Boh skrze Ducha Svätého nedá nájsť a spoznať. Až potom môže človek milovať Boha, plniť jeho prikázania. Kto chce ísť cestou zákona musí dodržať všetko, čo Boh chce, ale to je nereálne. Preto Boh sa skláňa k človeku, prichádza do tohto sveta v Ježišovi Kristovi a skrze Neho nám ukazuje a prejavuje svoju dobrotu a lásku. A dobrota Božia bola vyjadrená v sume evanjelia. V jednom z najkrajších veršov Biblie. Suma evanjelia, ktorú máme zapísanú v J 3, 16 znie: „Lebo tak Boh miloval svet, že svojho jednorodeného Syna dal, aby nezahynul, ale večný život mal každý, kto verí v Neho.“ Boh z lásky dáva svojho Syna Pána Ježiša Krista, aby nezahynul, ale večný život mal každý kto verí v Ježiša ako Spasiteľa a Záchrancu.

Aká je teda úloha zákona a evanjelia? Pozrime sa bližšie.

Zákon je súhrn Božích pravidiel pre náš život. Jadrom Božieho zákona je 10 Božích prikázaní. Zákon je vyjadrením Božej vôle, Božích zámerov a plánov pre človeka. Prikazuje nám milovať Boha a ľudí (2M 20). Na druhej strane musíme povedať to, že zo zákona je len poznanie hriechu (R 3, 20), zákon nás nespasí! Mnohí sa snažia kázať spasenie z plnenia zákona, ale to nie je cesta spásy. To by sme museli dodržať všetko a nepotrebovali by sme Krista (G 5, 4). Zo zákona vidíme náš hriech, ktorý sa vo svetle Božieho zákona stáva viditeľným. Vidíme našu nedokonalosť v plnení Božích požiadaviek, vidíme Božiu prísnu ruku a prichádzajúci Boží trest (R 6, 23). Boží zákon má však svoje dôležité opodstatnenie. Ukazuje nám ako máme žiť (5M 5, 2 9). Pomocou neho spoznáme svoju hriešnosť (R 3, 20b) a ukazuje nám, že potrebujeme Spasiteľa (G 4, 4 – 5). Symbolické knihy ECAV poznajú aj tzv. tretie použitie zákona, inými slovami použitie zákona pre veriacich ľudí, čo citujúc Symbolické knihy znamená toto: „Veríme, učíme a vyznávame, že o zákone treba usilovne kázať nielen medzi neveriacimi a nekajúcimi, ale aj medzi veriacimi, skutočne obrátenými, znovuzrozenými a vierou ospravedlnenými.“

A to kvôli tomu a pokračujeme Symbolickými knihami: „Znovuzrodenie a obnovenie v tomto svete nie je dokonalé, ale je len začaté. Veriaci duchom svojej mysle bojujú neustály boj proti telu, to je proti skazenej prirodzenosti a vlastnostiam, ktoré v nás ostávajú až do smrti. A kvôli starému Adamovi, ktorý ešte stále väzí v rozume, vôli a vo všetkých schopnostiach človeka, treba, aby ľudom vždy svietil Pánov zákon, aby neprijali také bohoslužby, ktoré si svojvoľne vymyslela a vyvolila ľudská úvaha; aby ani Starý

Adam nekonal podľa svojej vôle, ale proti vôli nielen napomínaním i a hrozbami zákona, ale aj trestami a súženiami bol donútený nasledovať Ducha a dať sa Mu uchopiť.” Boží zákon teda slúži na odhalenie hriechu a zároveň pre veriacich ľudí slúži ako vodidlo na ceste viery a nasledovania Pána Ježiša.

Evanjelium je dobrá správa o tom, že Boh ma miluje a chce pre mňa večný život (J 3, 16)! Dobrá správa o Božej milosti a odpustení hriechov skrze Ježiša Krista. Je to moc Božia (R 1, 16), ktorá zachraňuje ľudí. Jedine v evanjeliu nám Boh odpúšťa naše hriechy, jedine evanjelium je dobrou správou o tom, že Kristus „baránok Boží” snal naše hriechy a sme oslobodení od smrti, moci hriechu a Diabla a zároveň zachránení pre večnosť, pretože Kristus dodržal zákon, trpel a zomrel za nás (Lutherov Malý Katechizmus s výkladom). (Tit 3, 4 – 7; R 5, 6 – 10; R 5, 18). Evanjelium je najlepšia dobrá správa, ktorú človek môže počuť. Niet radostnejšej, lepšej správy v tomto svete, ako vyznanie, že Boh nás miluje svojou nesmiernou láskou a pre naše spasenie poslal svojho jediného Syna, nášho drahého Pána a Spasiteľa Ježiša Krista. Ježiš nás vyslobodil z moci temnoty. Nádherne to vyjadril Martin Luther vo výklade II. článku kréda o Pánovi Ježišovi: „Verím, že Ježiš Kristus... mňa, zlorečeného a zatrateného človeka vykúpil, privlastnil si a vyslobodil od všetkých hriechov, od smrti večnej a moci diabolskej; nie zlatom ani striebrom, ale svojou svätou a drahou krvou a svojím nevinným umučením a smrťou; aby som bol Jeho vlastným a žil pod Ním v Jeho kráľovstve a slúžil Mu v ustavičnej spravodlivosti, nevinnosti a blaženosti; tak ako On vstal z mŕtvych, žije a kraľuje naveky. To je iste (verná) pravda!” Evanjelium je zvesť o spasení a odpustení hriechov, skrze dielo Pána Ježiša Krista. Evanjelium potešuje srdce a prináša slobodu. Je to moc Božia na záchranu človeka (R 1, 16).

Preto je dôležité, zákon a evanjelium v Písme a pri zvestovaní poznať, a zároveň správne rozlišovať, potom to prináša skutočné požehnanie do nášho života. **AMEN.**

Marián Kaňuch